

MILA

EEN MISSIE ZONDER MISSIE

Gillian de Bruin

Bladzijde veertien

Het kleedje was ooit rood geweest. Nu was het het soort rood dat je alleen nog herkent als je weet waarnaar je moet zoeken. Een kleur die eronder zit in plaats van erboven, alsof het kleedje zichzelf in de loop der jaren naar binnen had teruggetrokken. Vijf jaar stof. Drie verhuizingen. Mila wist niet meer precies wanneer ze hem had gekocht, ergens op een markt geloofde ze. Een zondag in de herfst waarop ze de stad in was gelopen zonder plan. Ze herinnerde zich de lucht van die dag nog wel. Koud al, die herfst die je in je neusgaten merkt voor je er iets anders van voelt. De geur van natte bladeren, gebakken uien van een kraam verderop en iets zoets dat ze niet had kunnen thuisbrengen. Ze had een kartonnen bekertje koffie in haar hand, warme vingers en koude wangen. Ze liep langzaam, omdat er geen reden was om sneller te gaan. Ze was die dag niemand tegengekomen die ze kende. Ze had dat gevoeld als een cadeau. Het kleedje had ze eigenlijk niet eens meteen gezien. Hij lag op een hoek van een kraam, half verschoven, de rode kleur fel tegen het natte asfalt en iemand had hem opgepakt en neergelegd. Mila bleef stil, keek naar het kleedje en vond het mooi. Niet omdat ze het nodig had of omdat het bij haar interieur paste, maar omdat ze het mooi vond. Nu lag hij hier. Midden in de woonkamer, verbleekt en vertrouwd. Ze had hem door drie verhuizingen meegesleept en hij was in elk nieuw appartement de eerste en enige constante factor geweest. Het ding waarvoor ze geen nieuwe plek behoefde te zoeken omdat hij altijd in het midden lag. Thuis was voor haar geen stad of straat of sleutel in een slot. Thuis was dit kleedje, haar twee konijnen eromheen en de stilte die er 's avonds op neerdaalde. Ze zat in het midden van het kleedje, rug recht en benen gekruist. In de houding die ze van

een yogacursus had geleerd die ze ook niet had afgemaakt. Dat was de eerlijkste samenvatting van Mila Veld op zesentwintigjarige leeftijd. Ze begon aan dingen en maakte ze niet altijd af. Niet omdat ze opgaf. Niet omdat ze er slecht in was. Maar omdat ze halverwege altijd begon te merken dat het niet was wat ze ervan had verwacht. Of dat ze het deed voor redenen die niet de hare bleken. Of dat het goed voelde voor twee maanden en daarna stilletjes ophield goed te voelen zonder dat ze precies kon zeggen wanneer dat was begonnen. De yogacursus had ze vijf lessen volgehouden. Ze had een houding meegenomen. Ze vond dat dat ook meetelde als iets wat ze geleerd had. Om haar heen lagen de papieren. Ze had ze verzameld door de maanden heen, een archief van zoeken. Uitgeprinte artikelen met gele strepen eronder en titels. 'Hoe je je ware zelf terugvindt' en 'Tien tekenen dat je klaar bent voor verandering'. De koppen die haar 's nachts hadden aangesproken en die overdag ook geloofwaardig waren maar die ze terugvond met die lichte verwarring. Maar wat dan? Werkbladen van online cursussen. De vragen in vriendelijke lettertypes als wachtkamers voor haar eerlijkheid. Haar antwoorden er klein naast in haar eigen handschrift. De woorden die moeite hadden om de ruimte in te nemen die voor hen was vrijgelaten. Een handgeschreven lijst met dingen die ze leuk vond, waar ze mee was gestopt na zeven punten omdat ze niet meer kon bedenken wat er nog bij hoorde.

Wandelen. Goed eten. Riley en Jessie. Boeken soms. Mensen helpen. Koffie 's ochtends vroeg als de stad nog stil is. Nieuwe plekken ontdekken.

Ze had bij die lijst lang naar het papier gekeken.

Is dit wat ik leuk vind, dacht ze. Of is dit wat er vanzelf gaat? Ze had hem opzij gelegd en niet meer aangeraakt. En dan was er

nog het boek. Open op bladzijde veertien. De rug gekreukeld van het keer op keer openslaan bij dezelfde pagina. De hoek zacht van de vingers die hem hadden omgeslagen en teruggeslagen en omgeslagen en weer teruggeslagen. Een boek dat ze zo goed kende dat ze bij het zien van de cover al de specifieke toon van bladzijde veertien in haar hoofd hoorde. Die zachte, zelfverzekerde stem die de zin uitsprak.

Jij bent genoeg, precies zoals je bent.

Zeven woorden. Ze kende ze als haar eigen naam. Ze had ze opgeschreven in haar notitieboekje. Ze had ze hardop gezegd terwijl ze kookte, één keer, om te kijken of ze anders klonken als ze ze zelf zei. Ze klonken hetzelfde. Ze had ze geplakt op haar badkamerspiegel en na twee weken weer er afgehaald omdat ze haar 's ochtends aanstaarden, waar ze eerder moe van werd dan dat het haar goed deed. Ze las ze opnieuw, langzaam en liet elke letter even landen voor ze naar de volgende ging. Ze wachtte op een klik. Op dat moment waarop de zin zou ophouden een zin te zijn en iets anders zou worden. Iets wat je niet meer hoeft te lezen omdat je het echt voelt. In je borst, je buik en je handen tegelijk. Ze had het weleens gehad, heel even bij een andere zin in een ander boek en daarna was het weggegaan voor ze goed had begrepen wat het was. Sindsdien was ze ernaar op zoek. Bladzijde veertien was inmiddels zo oud als een vriend. Ze kende de zinnen erop beter dan de zinnen die daarop volgden. Ze had hem al honderden keren gelezen en de zin had haar honderden keren aangekeken. Geduldig en onveranderd. Hij klonk alsof hij de waarheid sprak, maar hij voelde als iets wat nog moest komen. Iets wat ze nog niet waard was, of nog niet begreep, of nog niet genoeg had verdiend.

Er kwam geen klik. Er kwam nooit een klik. Ze pakte haar pen. Schreef in de kantlijn, klein en snel, alsof ze zichzelf de woorden bijna niet gunde.

You got this.

Ze keek ernaar. Haalde er een streep doorheen. Dezelfde beweging als de vorige keer en de keer daarvoor. Altijd dezelfde streep, een kleine zekerheid die meteen werd doorgestreept voordat iemand het zou zien. Ze deed het al zo lang dat het bijna een ritueel was geworden. Schrijven en doorstrepen. Het bijna-geloven van een klein bemoedigend woord en dan meteen de correctie. De streep die nee zei. Zo groot is het niet. De woorden stonden er nog. Overgeslagen maar aanwezig. Buiten begon het te regenen. Eerst zacht, het geluid van iets wat aarzelend begint, als iemand die twijfelt of hij zijn verhaal wil vertellen. Daarna harder. Water dat zijn besluit had genomen. Mila draaide zich naar het raam. De druppels liepen in kronkelende lijntjes langs het glas naar beneden. Elk op zijn eigen tempo, elk met zijn eigen koers en ze keek ernaar zoals je naar een brandend vuur kijkt. Niet actief, niet passief, alleen aanwezig. Ze vroeg zich af of dit was hoe het voelde. Weten waar je naartoe valt, maar niet hoe je daar aankomt. Jessie hupte van de bank naar de grond en weer terug, haar kleine pootjes zacht op het parket, haar bruine vacht een snelle beweging in de stille kamer. Riley lag bij de verwarming. Eén oor omhoog, één oor plat, roerloos genoeg om voor slapend door te gaan. Hij was niet aan het slapen. Dat deed hij soms, roerloos blijven liggen en doen alsof hij sliep. Zijn ogen halfopen, zijn aandacht ergens ingetrokken wat niet zichtbaar was voor haar. Hij keek naar haar. Die Rileyblik, noemde ze het. De blik die leek te zeggen dat hij zag wat zij niet zag en alleen maar keek, zonder reden.

"Wat?" zei ze zacht. Hij verplaatste één oor. Dat was zijn antwoord. Een groot wit konijn bij de verwarming. Soms was dat alles wat ze nodig had. Die aanwezigheid die niet oordeelde, niets vroeg en niks verwachtte. Ze had het een keer gezegd tegen Lisa, een half jaar geleden. Ik ben soms jaloers op mijn konijnen. Lisa had gelachen, vriendelijk maar verward en het gesprek was ergens anders naartoe gegaan voor Mila kon uitleggen wat ze bedoelde. Ze had het niet laten terugkomen, maar ze had het gemeend. Ze bleef lang zitten. De regen kletterde, de stad maakte zijn avondgeluiden. Jessie maakte haar rondes en Riley hield haar in zijn aandacht. Mila zat op haar kleedje, deed niets en was nergens. Later, toen de avond voorbij gleed in die vreemde nachtelijke uren die geen goede naam hebben, liet ze haar rug zakken en strekte haar benen. De papieren om haar heen. Het boek nog open. De stem in haar hoofd bleef doorpraten in een taal die ze zelf niet meer goed kon volgen. Woorden, halve zinnen en gedachten die nergens landden. Ze wist dat ze moest opstaan. Naar bed gaan. Haar dag afsluiten zoals je een dag afsluit. Ze bleef liggen. Het kleedje rook naar thuis. En naar iets van voor dat thuis, naar de markt waar ze hem had gekocht. De herfstzondag die ze niet meer precies kon reconstrueren maar die er nog in zat. Ergens naast haar begon Riley zijn nachtelijke ronde. Pootjes zacht op het parket, alsof hij iets controleerde wat alleen hij kon zien. Ze luisterde ernaar en het kalmeerde iets in haar dat overdag nooit gekalmeerd wilde worden. Op een gegeven moment gleed ze zonder het te merken over in een diepe slaap.

De ochtend begon zoals ochtenden beginnen. Met het gaan van de wekker voor ze klaar was voor de dag. Zeven uur precies. Haar hand vond de telefoon voor hij was uitgepiept. Een reflex zo oud dat ze hem niet meer bewust hoefde te sturen. Ze lag een

moment naar het plafond te kijken. Wit en neutraal, het plafond vroeg niets van haar. Ze nam hem even in haar op. Dat kleine gat tussen de wekker en het opstaan, de tien seconden die van haar waren vóór alles van iedereen was. Ze stond op. De douche was te heet. Ze draaide hem niet bij, dat vereiste een actie en ze had er de energie niet voor. Ze stond onder de douchestralen. Het water dat te hard brandde op haar schouders, haar ogen dicht, haar hoofd in die specifieke leegte die alleen onder douches bestaat. Een tijdelijk niets, voordat de dag begon. Ze had weleens gedacht dat ze de douche alleen prettig vond omdat het de enige plek was waar niemand iets van haar wilde. Haar appartement was van haar, maar ook daar kon een telefoon gaan. Haar douche was alleen van haar. Ze bleef er iets te lang in staan. De spiegel was beslagen. Ze veegde een baan vrij, breed genoeg voor haar gezicht. Ze keek naar het gezicht dat haar aankeek. Vertrouwd en toch altijd even onwennig. Dat moment van herkenning dat een fractie te laat komt, alsof haar spiegelbeeld haar een halve seconde voor is. Ze kende dit gezicht. Ze was dit gezicht. Ze wist het. Maar soms, in de ochtendspiegel, met haar haar nat en haar ogen nog half dichtgeknepen, voelde ze een klein haakje van iets. Is dit het, of is er meer? Niet ontevreden. Alleen, is dit het? Ze poetste haar tanden. Ze keek niet meer naar de spiegel. Beneden at ze staand een halve boterham boven het aanrecht. De andere helft verdween in de vuilnisbak zonder dat ze er nog naar keek. Niet omdat ze vol zat maar omdat doorgaan met eten meer actie vereiste dan ze die ochtend had. Jessie liep figuurtjes om haar voeten. Riley keek toe vanaf zijn plek bij de verwarming. "Doei," zei Mila tegen ze. Ze wist heel goed dat het belachelijk was. Ze deed het toch, want ze deed het altijd en de dag waarop ze het niet meer deed voelde verder weg dan ze kon zien. Jessie bleef figuurtjes lopen.

Jas aan. Sleutels. De deur twee keer op slot, het ritueel van iemand die controleert of ze echt weg is. Buiten was de lucht grijs, de lucht van een dag die niets belooft en ook niets wegneemt. Mila sloeg haar sjaal een slag om haar nek en begon te lopen. Ze liep de route die haar lichaam kende. Haar gedachten gingen ergens anders naartoe, of nergens, terwijl haar voeten de stoeptegels telden zonder het te weten. De stad bewoog om haar heen. Mensen met haast, mensen op fietsen, de bakker die door zijn raam naar buiten keek met de uitdrukking van iemand die al lang genoeg zag hoe andere mensen haast hadden. Een meisje dat met haar telefoon in haar hand struikelde en net niet viel maar bijna. Even was er een fractie van iets in Mila, iets wat pas op zei, maar het moment was al voorbij voor ze haar mond open had. Ze liep een beetje naast de ochtend in plaats van erin. Dat was een goede omschrijving van Mila in die tijd, achteraf gezien. Een beetje naast de dingen. Aanwezig maar iets verschoven. Als een fotolijst die niet helemaal recht hangt en waarvan je pas merkt dat hij scheef hangt als je hem al een tijdje niet hebt bekeken.

Het kantoor verscheen om de hoek. Het was een wit gebouw en Mila moest naar de derde etage. Haar naam stond niet op de deur. Ze was er als eerste, zoals bijna elke ochtend. Ze had dat niet bewust besloten, dat er als eerste zijn. Ze was gewoon vroeg, dat was Mila. Het kantoor opende zijn deuren pas om half negen terwijl zij er al liever om kwart voor acht was. Ze had de sleutel omdat ze had aangeboden die te regelen toen er een nieuwe nodig was. Nu had zij hem en nu was ze altijd als eerste. Binnen rook het naar schoonmaakmiddel en oude koffie en iets van de dag ervoor dat nog niet helemaal weg was. Het tl-licht stond nog maar half aan. Vijfenveertig minuten stilte lagen voor haar, voordat de rest zou komen.

Ze deed het licht aan en zette koffie. Niet alleen voor zichzelf, maar ook genoeg voor als haar collega's binnenkwamen. De koffiepot gevuld en klaar voor gebruik. Ze was dat gaan doen op haar tweede werkdag, drie jaar geleden, toen ze niet wist wat ze met haar handen en de stilte aan moest en koffie zetten een taak was die haar kon bezighouden. Nu deed ze het gewoon, elke ochtend en het kantoor nam het aan zoals het alles van haar aannam. Vanzelfsprekend en zonder ophef. Ze ging zitten aan haar bureau en begon met de mails. Ze deed haar werk goed. Ze had altijd goed gewerkt, dat was één ding waarover ze nooit twijfelde. Helder denken, logisch ordenen, de juiste woorden op de goede plek. Ze beantwoordde mails, bevestigde afspraken, loste drie kleine brandjes op voordat iemand anders ze had gezien en voor ze het wist, was het alweer half negen toen Sanne binnenkwam. Jas nog aan, haar half opgestoken, haar hoofd al bij de dag. Ze pakte een mok koffie zonder te kijken wie hem had gezet. "Oh fijn, koffie," zei ze, half tegen zichzelf en liep door naar haar bureau. Mila keek even naar haar scherm. Om half tien sloeg de deur van 'Thomas' kantoor open. Hij bleef in de deuropening staan, handen in zijn zakken. De houding van iemand die een gunst komt vragen maar het niet zo wil laten klinken. Mila kende die houding als haar eigen handschrift. Ze kon hem voelen aankomen voor hij zijn mond opendeed. De lichte aarzeling in zijn schouders, de manier waarop hij de deur maar half openhield en de fractie van stilte voor hij sprak.

"Mila, zou jij misschien—"

"Ik doe het wel," zei ze.

Hij knikte, al half omgedraaid. "Mooi."

De deur ging dicht.

Ze had niet gehoord wat hij wilde. Dat deed er niet toe. Ze had het al gedaan, wat het ook was. Dat was het gekke, achteraf. Ze had geleerd zijn toon te lezen voor zijn woorden kwamen. Ze wist bij de eerste klank van zijn stem al of het iets voor haar was of voor iemand anders. Of het dringend was of later kon en ze had zich al klaargemaakt om antwoord te geven vóór de vraag was gesteld. Ze had er een keer over nagedacht of dat een talent was. Ze had er ook over nagedacht of het iets anders was. Sanne leunde even voorover naar haar toe. "Jij doet altijd alles," zei ze, half bewonderend en half beschrijvend, de toon van iemand die een feit constateert. "Het moet toch gebeuren," zei Mila. Ze meende het. Er zat geen bitterheid in haar stem, geen sluimerende verwachting ook. Alleen die stille zekerheid. Het moet en ik ben degene die het doet. Maar onder die zekerheid zat iets anders. Ze merkte het pas terwijl ze de taak uitvoerde waar Thomas om had gevraagd. Wat bleek een vergadering verzetten, een zaal boeken en bevestigingen sturen. Een administratieve puzzel waar ze goed in was en die haar een half uur kostte dat ze niet had ingepland. Onder het uitvoeren voelde ze het. Een kleine ingehouden verwachting. De hoop dat iemand het zou zien. Niet groot, niet luid. Alleen een "goed gedaan, Mila. Fijn dat jij er bent." Ze wachtte altijd een moment na zo'n taakje. Even lang als een uitademing. Als de woorden niet kwamen, stopte ze de hoop weg en ging verder. De woorden kwamen bijna nooit.

De nieuwsbrief was inmiddels geen nieuwsbrief meer. Hij was zo begonnen maar was onderweg iets anders geworden. Een document dat groeide, knobbels ontwikkelde en steeds opnieuw moest worden bijgesteld. Mila had zijn geschiedenis bijgehouden. Vijf versies, drie wisselingen van insteek, twee deadlines die waren verzet. De structuur klopte niet. De ondertekeningen

hoorden bij andere foto's. Elke keer dat ze hem bijna af had, verscheen er een mailtje van Thomas met nieuwe informatie of een licht gewijzigde insteek en dan begon ze opnieuw. Ze schoof haar lunchbox opzij. Straks. Het middaguur kroop voorbij zonder dat ze het merkte. Om twee uur werkte ze drie rijstwafels naar binnen boven haar toetsenbord. Haar maag was luider dan haar planning, terwijl haar vingers bleven typen. Het werk deed haar goed, ze kon moeilijk uitleggen waarom. Het bezig zijn, het problemen oplossen, het gevoel van stukken die langzaam op hun plek vallen. Ze was goed in haar werk. Dat wist ze. In die uren was er geen bladzijde veertien. In die uren was er alleen dit.

Haar telefoon trilde. Mama. Ze legde hem omgekeerd neer. Drie minuten later pakte ze hem op en las het bericht. *Lieverd, ik dacht aan je. Alles goed? Je klinkt de laatste tijd zo moe als we bellen. Je doet toch wel je best hè? Je bent zo sterk, dat weet ik zeker. Sterkte vandaag. Kusje.* Ze las het twee keer. Iets trok samen in haar borst, niet scherp. Meer als een knoop die er al een tijdje zat en nu heel even werd aangeraakt. Haar moeder had gelijk zonder het te weten. Ze was moe. Niet de vermoeidheid die een nacht slaap oplost, niet het moe van te laat naar bed, maar dat andere moe. Het moe van altijd beschikbaar zijn, altijd bezig zijn, altijd ergens goed in zijn terwijl iets eronder maar bleef vragen om aandacht. *Maar voor wie dan?* Ze wilde iets typen. Mama ik ben zo moe. Haar duim zweefde boven het scherm. Uiteindelijk typte ze wat anders. *Gaat goed hoor! Gewoon druk. Kusje terug.* En legde de telefoon weg. Ze deed het zo snel dat ze het zichzelf bijna niet zag doen. Die beweging van ophouden met de waarheid voor ze was begonnen. Ze kende hem. Ze had hem honderden keren gemaakt. Het was een reflex geworden, net zo oud als de hand die de wekker vond. Haar hand greep naar de geruststelling voor haar hoofd had besloten of die echt nodig was. Ze pakte de nieuwsbrief op en

maakte hem af. Om kwart voor vijf stuurde ze hem door. Hij klopte. Van de eerste zin tot de laatste afbeelding. Elk onderschrift bij de juiste foto, de links gecontroleerd, de namen gecheckt. Ze had hem opgestuurd met de rustige zekerheid van iemand die haar werk kent. Ze leunde achterover en ademde uit, lang en langzaam. Het uitademen van iemand die iets heeft afgemaakt wat haar meer had gekost dan het mocht kosten. Ze wachtte. 'Thomas' deur bleef dicht. Sanne was al weg, haar mok op het aanrecht, haar stoel schots en scheef. Het kantoor was leeg op Mila na. Geen reactie. Geen hoofd om de deur. Geen snel berichtje. Geen, goed gedaan. De stilte van een leeg kantoor 's avonds is anders dan de stilte van datzelfde kantoor voor iedereen komt. Dat wist ze. De ochtendstilte voelt als ruimte. De avondstilte voelt als bewijs van iets, maar ze wist niet precies waarvan en ze liet het niet meer worden dan dat. Ze pakte haar tas. Spoelde de koffiepote om. Deed het licht uit.

Buiten was de lucht donkerder geworden. Haar handen diep in haar zakken en haar schouders een fractie verder naar voren dan 's ochtends. Alsof de dag haar iets extra's had meegegeven waar ze niet om had gevraagd. Ze liep dezelfde route terug. Haar lichaam wist de weg, haar hoofd was ergens anders. Ze dacht aan de rijstwafels. Aan haar lunchbox, die ze nooit had opengemaakt. Aan het berichtje van haar moeder en de tekst die ze niet had gestuurd. Ze dacht aan bladzijde veertien en de zeven woorden die ze honderden keren had gelezen en die vandaag ook niets anders hadden gedaan dan er staan. Ze boog haar hoofd een beetje naar voren en liep door.

Thuis stond Jessie al bij de deur voor de sleutel goed in het slot zat. Haar kleine lijfje trillend van de begroeting en haar bruine ogen die spraken. Eindelijk, eindelijk, er is niets erger geweest

dan dat jij weg was. Mila knielde neer. Liet Jessie even tegen haar aan duwen. Dat warme kleine koppie tegen haar hand en haar zachte bruine lijfje dat bewoog van alles wat ze voelde. Riley keek op vanaf zijn plek bij de verwarming. Kalm en blij, blij zonder het te overdrijven. Ze waren blij dat ze er was. Niet omdat ze iets van haar wilden. Niet omdat ze iets van haar verwachtten. Gewoon blij. Niet meer dan dat. Mila knielde lang bij Jessie. Haar hand op Jessies rug en ze liet het even zijn. Dat ze thuiskwam bij wezens die haar misten. Dat deed bijna pijn, de vanzelfsprekendheid ervan. Ze was het zo niet gewend. Ze at staand haar boterham boven het aanrecht. Jessie liep rondjes om haar voeten als een kleine bruine planeet in een baan om haar heen. Haar telefoon ging voor ze de eerste hap had doorgeslikt. Lisa. Ze nam op bij de tweede keer overgaan. "Mil!" Lisa's stem vulde meteen de hele keuken. Warm, vol en overal. "God, wat een dag. Daan heeft die vakantie geboekt, zonder overleg. Terwijl ik had gezegd dat ik er eerst over wilde nadenken. Twee weken Griekenland in augustus en nu verwacht hij dat ik heel enthousiast jaaa top zeg terwijl hij weet dat mijn zus dan ook wil plannen." Mila legde haar boterham neer en luisterde. Ze wist hoe ze moest luisteren. Dat was altijd haar goede eigenschap geweest, al zo lang ze zich kon herinneren. Ze wist wanneer ze iets moest zeggen en wanneer ze de ruimte moest laten die iemand nodig had. Ze maakte de juiste geluiden, de kleine knikjes die Lisa niet kon zien maar die toch werkten. De mmmm's en de ja ik snap het en de dat klinkt vervelend. Ze gaf ruimte en Lisa vulde hem. Dat was hoe het altijd was gegaan. Ze had vanavond iets willen zeggen. Dat besef had de hele middag al onder de nieuwsbrief gelegen. Onder de rijstwafels en de dichte kantoordeur. Onder de tekst aan haar moeder die ze niet had gestuurd. Een klein voornemen als een briefje in haar zak,

een zinnetje dat ze voor zichzelf had samengesteld en bewaard. Vanavond ga ik vertellen hoe mijn dag was. Niet de feiten, niet de nieuwsbrief. Ook niet de vergadering en de rijstwafels om twee uur. Maar het gevoel. De moeheid. Die kleine verwachting die altijd wachtte op een geluid dat niet kwam. Ze wilde zeggen, Lisa, ik ben moe. "En jij kent Daan," zei Lisa. "Jij weet hoe hij is." "Ja," zei Mila. Ze keek naar Jessie, die naar haar opkeek met die bruine ogen die altijd leken te vragen of alles goed was. Het briefje in haar zak werd kleiner, als papier dat nat wordt en krimpt. Ze voelde hoe het kleiner werd. Ze liet het kleiner worden. Wat er ook aan vast zat. Aan het idee van zichzelf die dit zei, die dit echt uitsprak in een telefoon. Dat voelde groter dan ze die avond aankon. "Ik moet zo aan tafel," zei Lisa. "Maar fijn dat ik even kon bellen. Jij bent echt de beste. Dikke zoen." "Doei," zei Mila. Ze hing op. Stond even met de telefoon in haar hand. De stilte keerde terug in de keuken, luider nu dan daarvoor. De stilte van een gesprek dat niet had plaatsgevonden drukt harder dan de gewone soort. Jessie hupte één keer op haar achterpoten. Riley verschoof een paar centimeter naar links, zonder duidelijke reden. Mila at de rest van haar boterham op, alleen, boven het aanrecht en liep daarna naar de woonkamer om zich te laten zakken op het kleedje. Om haar heen lagen nog de papieren van die ochtend. Het boek open op bladzijde veertien. Ze pakte niets op. Ze had geen zin om te lezen en geen zin om te schrijven. Ze had zin om ergens te zijn waar ze niets hoefde, maar ze wist niet waar dat was of hoe ze er moest komen. Misschien was dat ook wel precies de vraag die op bladzijde veertien had moeten staan maar er niet stond. Riley kwam naar haar toe en ging bij haar liggen. Jessie nestelde zich aan de andere kant van haar. Zo zaten ze, met zijn drieën, in de stilte die alleen laat op de avond bestaat als de dag voorbij is maar de nacht nog

niet is begonnen. De geluiden van de stad op de achtergrond. Het licht buiten was het oranje-gele licht van lantaarns dat nooit helemaal wegging. Mila zat en dacht niet echt aan iets. Ze dacht tegelijk aan alles en het verschil ertussen was vanavond klein. Toen keek ze naar het raam. Ze had er geen reden voor. Ze keek, zoals je soms naar iets kijkt zonder dat je weet waarom je ernaartoe kijkt. De hemel was donkerder dan ze had verwacht, maar ook helderder. Een hemel die je in de stad zelden krijgt, maar die er soms ineens is als de bewolking op het juiste moment breekt. Sterren die ze normaal niet zag. De oranje gloed van de stad aan de horizon, maar daarboven iets echts. Ze bleef kijken. Niet met de gedachte dat er iets te zien was. Alleen kijken met haar ogen op het donker en de kleine lichten daarin. Riley lag warm tegen haar zij. En toen zag ze een streep licht. Van links naar rechts. Wit, stil en snel. Weg voor ze goed had kunnen zien dat ze hem had gezien. En toch alsof hij er altijd al was geweest en zij toevallig op het juiste moment had gekeken. Ze hield haar adem in. Keek naar de lege plek. De hemel deed alsof er niets was gebeurd. Gewoon sterren, donkere lucht en de oranje gloed die niet ophield. Maar Mila zat op haar kleedje en iets in haar bewoog. Niet groot. Niet dramatisch. Niets wat ze had kunnen benoemen als iemand had gevraagd van wat voel je nu? Het was kleiner dan een gevoel en groter dan een gedachte. Zoals een hand die heel even zacht op je schouder rust en dan weggaat voor je je kunt omdraaien, maar waarvan je de warmte nog een tijdje voelt op de plek waar de hand was. Ze bleef kijken. De hemel gaf niets meer terug. Ze deed er niets mee. Ze wist niet wat ze ermee moest doen. Ze wist alleen dat ze hem had gezien. Die fractie van een seconde en iets in haar dat wakker schrok. Dat gevoel. Dat miste ze. Niet de ster zelf. Niet het

spektakel. De stilte die groot genoeg was om hem te zien. De stilte die groot genoeg was om ergens van te schrikken.

Riley sliep intussen alweer. Jessie ook, haar kleine bruine lijfje opgerold vlak naast haar knie. Mila leunde langzaam achterover, de papieren om haar heen, het boek dat open bleef en bladzijde veertien die wachtte tot iemand hem las maar vanavond niet meer gelezen zou worden. Ze had hem al honderden keren gelezen. Morgen misschien weer. *Jij bent genoeg, precies zoals je bent.* Ze wist nog steeds niet of ze het geloofde, maar voor het eerst in tijden vroeg ze zich af of dat het punt was. Of er misschien een andere vraag was. Niet. Ben ik genoeg? Maar. Waarvoor? Voor wie? En is genoeg zijn het enige wat ik wil zijn? Ze was half in slaap gevallen voor de gedachte was afgerond.

Het werd ochtend via Jessie. Niet geleidelijk. Plotseling, met kleine bruine pootjes op Mila's hoofd alsof dat de gewoonste zaak van de wereld was.

"Wát?!"

Ze schoot overeind. Haar hand greep naar een wekker die er niet was, want ze lag niet in haar bed maar op het kleedje. Haar nek was stijf, haar schouder mopperde en de papieren om haar heen lagen verfrommeld door een nacht van onbedoeld liggen. Jessie zat twee stappen van haar vandaan. Oren plat. Volstrekt onschuldig. Riley sliep nog. Acht uur drieëntwintig.

"Nee nee nee nee!"

Ze was al overeind voor de laatste *nee* eruit was. Struikelend over de rand van het kleedje rende ze naar de badkamer. Haar haren zaten alle kanten op. Ze trok haar jas aan over de kleren van gisteren, want er was simpelweg geen tijd. Jessie zat bij de

drempel en keek haar na met de uitdrukking van een konijn dat nooit haast heeft en dat ook laat merken.

Sleutels. Tas. De deur, voor het eerst in jaren, maar één keer op slot. De trap af. De straat op. Ze rende. Haar tas over één schouder, haar adem als kleine wolkjes die ze achter zich liet. Haar gedachten probeerden haar bij te houden terwijl haar benen de route al kenden. Ze was te laat. Dat was nieuw. Ze keek niet om. Het boek lag thuis, nog open op bladzijde veertien. In de kantlijn, drie doorgestreepte woorden. Ze zouden de dag doorbrengen zonder haar.